

Gedichten als tegenstem

Verbindend communiceren

1

DOEL

Laten ervaren hoe taal en poëzie kunnen raken, uitdagen en verbinden.

Zichtbaar maken welke beelden en verhalen over “wij” en “zij” in gedichten en songteksten zitten.

Jongeren uitnodigen om zélf een korte tekst/poem te schrijven als tegenstem tegen polarisatie.

3

BESCHRIJVING

Binnenkomen in een tekst

“Poëzie kan dingen zeggen die in een gewoon gesprek moeilijk zijn. Vandaag bekijken we hoe gedichten spreken over wij, zij, macht, hoop – en schrijven we een stukje eigen tegenstem.”

Werkwijze: Leg de verschillende gedichten/teksten verspreid in de ruimte. Vraag jongeren om rond te lopen, in stilte te lezen, en één tekst te kiezen die hen raakt (omdat hij mooi is, herkenbaar is, hen kwaad maakt...). Laat hen bij hun gekozen tekst gaan zitten/staan. Laat hen vervolgens individueel noteren:

- Eén zin of beeld dat blijft hangen.
- Eén woord dat voor hen de kern vangt van de tekst (bv. hoop, woede, verlies, liefde, wij-zij, stilte...).

Poëzie lezen met een polarisatie-bril

Besprek in kleine groepjes kort bij de gekozen tekst(en):

- Wie spreekt hier? Welke stem hoor je?
- Over welke “wij” en “zij” gaat het (expliciet of tussen de lijnen)?
- Welke emotie overheerst (woede, verdriet, hoop, verzet...)?
- Wat is de kracht van deze tekst? Maak hij iets zichtbaar dat normaal wordt weggeduwd? Troost hij? Roept hij op tot actie? Doorprijkt hij een enkelvoudig verhaal?

Plenaire: laat enkele zinnen en kernwoorden delen en verzamel terugkerende gevoelens/tegenstellingen op een flap.

Schrijf je eigen gedicht of slam poetry

Geef deelnemers de kans om een korte tekst te schrijven (3–8 regels). Help ze eventueel met startzinnen zoals: In deze tijd voel ik... Ze zeggen over ons dat... maar ik... Focus op echtheid, niet op perfecte taal. Spelling mag losgelaten worden.

2

BENODIGDHEDEN

- 4–6 korte gedichten, spoken word-fragmenten over thema's als identiteit, racisme, ongelijkheid, hoop, samenleven.
- A4-werkblaadjes of schrijfboekjes
- Stiften / pennen
- Flipover of bord
- Duur 45 minuten

4

REFLECTIE

- Welke gedicht zou jij aan de muur hangen in een plek waar veel conflict is? Waarom?
- Voelde jouw eigen tekst meer als ventileren of als verbinden of als protest?
- Wat kunnen gedichten volgens jou beter dan een opiniestuk of debat?

5

TIP EN BRON

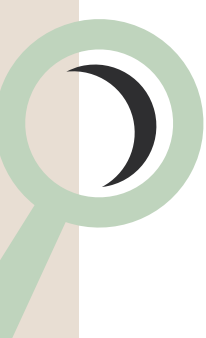
Kies teksten, slam poetry en gedichten die op hun taalniveau is én herkenbaar is qua inhoud.

Eventueel kan je afsluiten met een kleine open mic.

Gedichten als tegenstem

Verbindend communiceren

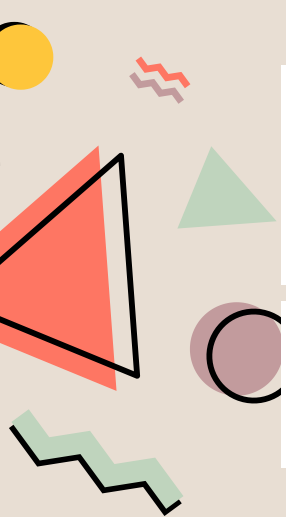

Ik ben niet eens boos. Ik ben niet
teleurgesteld. Ik moet heel ver
zoeken naar de betekenis van wat ik
voel. Het is niets.

Ik voel helemaal niets en ik weet
niet wat gevaarlijker is, haat die
je op een verkeerd pad brengt of
niets, helemaal niets, die alle
paden wegvaagt.

Boek 4
Ish

Gedichten als tegenstem

Verbindend communiceren

AYA SABI

veel – om niet te zeggen alles – valt buiten de werkelijkheid
waar het allemaal huist (wat voorafging) kunnen we
achterhalen

in binnenkamers bruggen bogen in merg en muur

we geven massa vorm vorm verhaal verhaal naam

zo hoeven we niet te zeggen dat het slechts verbeeld is

als ruimte tijd treft

is het nu / niet meer

zoals voor de taal de etymologie van geen enkele waarde is
of hoe de pijn je nooit vertelt waarom een amygdala
op een amandel lijkt

zo ook is het altijd vandaag

je ziet leven, slechts een poging tot langer langzamer
ademhalen

tel in diafragma's laat de dammen breken verzamel je water

zolang er beweging is

de dood een onmogelijkheid

hou vast aan wat glimt

het tij kan gaan

gloeden

Gedichten als tegenstem

Verbindend communiceren

Yesterday I
was clever,
so I wanted
to change
the world.

Today I am
wise, so I
am changing
myself.

-Rumi

Gedichten als tegenstem

Verbindend communiceren

Skeire tijden

Ze maken huiswerk
met vingers op gebarsten scherm
ze vloeken
corona f*

Vroeger was er gratis wifi
in ruil voor het paswoord eclair
op het bankske aan de bakker
nu is de angst gratis en de ziekte ook

Verdwijnen in het asociaal gezelschap
van hun gezin
met een collectie aan des cartes sim
allemaal sans krediet
de moeders willen wel
maar kunnen het betalen niet

Ze slenteren door de straat
soms solidair
en soms in haat
de kansen zijn enkel nog te koop
de skeire lage drempels in uitverkoop

(slam in skeire tijden)

E. en J.J.
Jeugdopbouwwerk Landen
Uit De Marge vzw

Gedichten als tegenstem

Verbindend communiceren

Gedichten als tegenstem

Verbindend communiceren

